

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-21
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 21
The Central Elections Committee for the 21st Knesset

Justice Hanan Melcer
Deputy President of the Supreme Court
Chairman of the Central Elections
Committee

القاضي حنان ملتسر
نائب رئيس المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט חנן מלצר
המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

ה"ש 4/21

המבקש: אמל זיאדה

נגד

המשיב: היועץ המשפטי לממשלה

בקשה לקביעת היעדר קלון

בשם העותר: עו"ד ואליד חיר

החלטה

1. מונחת בפני בקשת המבקש, מר אמל זיאדה, כי אכריז שאין בהליך הסדר נושים לפי סעיף 19א לפקודת פשיטת רגל [נוסח חדש], התש"ס-1980 (להלן: הפקודה) שנערך בעניינינו – משום קלון, אשר מונע ממנו מלהתמודד בבחירות למועצה המקומית אבו-סנאן (להלן: המועצה המקומית), שצפויות להתקיים בחודש אוקטובר 2018. בתוך כך, המבקש טוען כי הוא לא הוכרז כפושט רגל, ולא ניתן צו כינוס נכסים בענייניו בהתאם לפקודה – ולפיכך הוא כשיר, לתפיסתו, להתמודד בבחירות הקרובות למועצה המקומית.

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

2. בהתאם לסעיף 8(2) לנוהל הטיפול בבקשות לקביעת היעדר קלוו, התשע"ד-2013 (להלן: הנוהל), הוריתי למבקש, לאחר שבקשתו הונחה בפני, כי יודיע, מהו המקור הנורמטיבי, לשיטתו, לפיו ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת קיימת סמכות לדון ולהכריע בבקשה.

3. בהודעתו מתאריך 01.02.2018 – המבקש טען כי מקור הסמכות "הקלאסי" של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת לדון בבקשות מסוג זה, נובע מהוראת סעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן: חוק הבחירות לרשויות), הקובע כדלקמן:

"אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל, לתקופה העולה על שלושה חודשים, וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון".

לצד האמור, נטען כי מקור הסמכות של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, עשוי לנבוע גם מהוראות סעיף 7(א)(8) לחוק הבחירות לרשויות, המגביל את היכולות של מועמד להיבחר, מקום בו הוא הוכרז כפושט רגל. לגישתו של המבקש, סעיף זה יוצר "מעין קלון", ומשכך – ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, יש סמכות לדון בנושא.

4. אציין כבר בפתח שבהתאם לסעיף 8(1) לנוהל, מצאתי שדין הבקשה שבפני להידחות על הסף, מבלי לבקש תשובה עניינית, וזאת מטעמים של חוסר סמכות. הנימוק העיקרי לכך הוא שלגבי מי שהוכרז כפושט רגל – אין מדובר ב"חזקת קלון", או "מעין קלון", כפי שטוען המבקש, ולפיכך אין בידי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית הכוח לדון בנושא זה.

להלן אפרט בקצרה את נימוקי להחלטה זו.

5. סעיף 7 לחוק הבחירות לרשויות מסדיר את הזכות להתמודד בבחירות למועצה של רשות מקומית, ואת הסייגים לזכות האמורה. כך למשל, סעיף 7(א)(8) לחוק האמור קובע לענייננו הגבלה על הזכות להיבחר לגבי מי שהוכרז:

"פושט רגל לפי פקודת פשיטת הרגל, 1936¹ ואם ניתן לו צו שחרור החלטי לפי הפקודה האמורה או צו המבטל את ההכרזה משום שחובותיו של פושט הרגל שולמו במלואם – עברו שנתיים ממועד תחילתו".

¹ לשם שלמות התמונה אציין כי בהתאם לסעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948 קבעה ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, כי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980 - תבוא במקום פקודת פשיטת הרגל, 1936.

6. בצד ההוראה הישירה הנ"ל – קיימת גם "חזקת קלון" לגבי מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל העולה על שלושה חודשים, וזאת מכוח סעיף 7(ב) לחוק הבחירות לרשויות (עיינו: בג"ץ 8290/03 טהא עבד אלחלים נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (24.09.2003)). הכלל גורס אפוא כי מי שנידון לעונש מאסר כאמור, וביום הגשת רשימת המועמדים הכוללת את שמו – טרם חלפו שבע שנים מהיום שבו סיים לרצות את עונש המאסר שנגזר עליו – רואים את העבירות שבהן הורשע כנושאות עמך קלון, אלא אם כן החליט יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, כי בנסיבות העניין אין קלון עם העבירות.

7. סעיף 29 לחוק הבחירות לרשויות קובע כי: "השר ימנה מנהל בחירות לרשות מקומית, בה עומדים לקיים בחירות".

סעיפים 35 ו-41 לחוק הבחירות לרשויות קובעים כי: "רשימת מועמדים... תוגש למנהל הבחירות", וכי: "רשימת מועמדים שהוגשה כהלכה... יאשר אותה מנהל הבחירות, לאחר התייעצות עם ועדת הבחירות".

8. סעיף 42(א) לחוק הבחירות לרשויות, קורא כך: "סירב מנהל הבחירות לאשר רשימת מועמדים כולה או חלקה... יודיע על כך בכתב בצירוף נימוקיו... למועמד שסירבו לאשרו והם רשאים לעתור נגד הסירוב... בפני בית המשפט לענינים מינהליים...".

סעיף זה, מעגן את האפשרות לביקורת שיפוטית על החלטת מנהל הבחירות, מקום בו ניתנה על-ידו החלטה כי רשימת מועמדים, או מועמד מסוים אינם עומדים בתנאים הדרושים לשם הגשת מועמדות.

9. הנה כי כן, הסמכות הראשונית לקבוע כי מועמד מסוים כשיר, או איננו עומד בדרישות הקבועות בדין להתמודד לבחירות לרשות המקומית – נתונה למנהל הבחירות. סמכות זו כוללת גם את הסמכות לסרב לאשר את מועמדותו של אדם "בשל הכרזתו כפושט רגל לפי סעיף 7(א)(8) לחוק הבחירות לרשויות". משכך, מועמד שמנהל הבחירות סירב לאשרו – רשאי להגיש עתירה לבית המשפט לענינים מינהליים ולהשיג על החלטת מנהל הבחירות.

10. הבקשה שבפני, עניינה לא בקביעה בדבר העדר קלון כאמור בסעיף 7(ב) לחוק הבחירות לרשויות שלעיל, כי אם בקביעה בדבר כשירות המבקש להתמודד בבחירות. על פי סעיף 7(א) לחוק הבחירות לרשויות.

לפיכך מבלי להביע כל עמדה באשר לגוף הבקשה, אציין כי זו איננה מצויה בסמכותו של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (השוו להחלטתו של חברי, השופט נ' הנדל, בה"ש 2/21 יצחק דוכברגר נ' היועץ המשפטי לממשלה (19.11.2017)).

11. נוכח כל האמור לעיל – מצאתי כי אין בידי הסמכות להכריע בבקשתו של המבקש. משכך – אני דוחה את הבקשה, מבלי להביע עמדה לגופה.

12. החלטתי זו תועבר למפקחת הארצית על הבחירות ברשויות המקומיות במשרד הפנים, אשר תעביר אותה למנהל הבחירות למועצה המקומית, לכשימונה.

ניתנה היום, כ"ח באייר התשע"ח (13.5.2018).

חנן מלצר, שופט

**המשנה לנשיאת בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-21**